SCALABLAD

winter 22'23

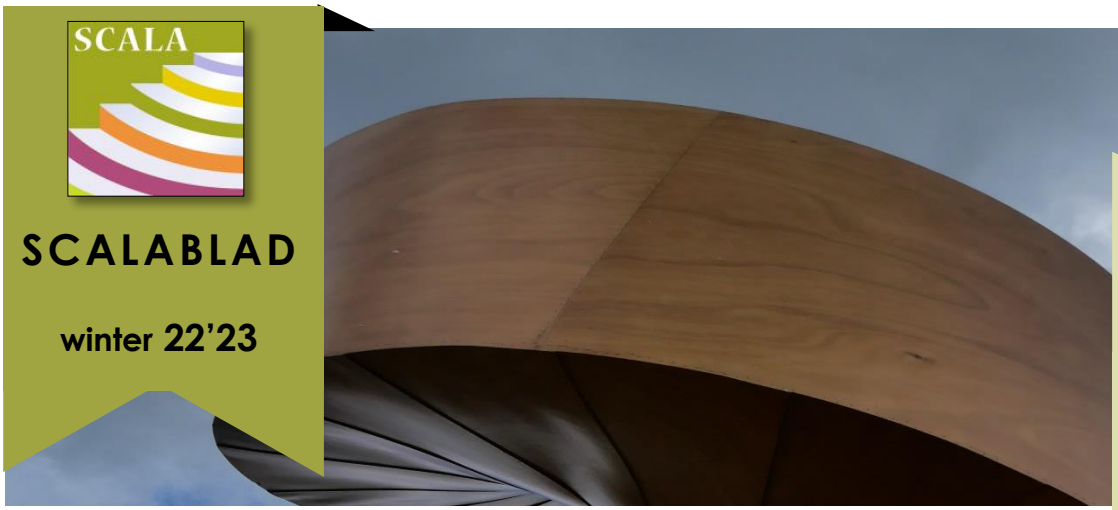

Ontmoeten WEEKEND
4 en 5 februari 2023

Een weekend over Nietzsche in Ermelo
… Lees verder.

column KLEINE MOMENTJES

We liepen samen naar de bushalte, Marinus van den Berg en ik. Het was na een bijeenkomst in klooster Wittem……Lees verder

…. Je eigen bericht in 400 woorden. Diny schrijft.

INHOUD

In dit **SCALABLAD** onder andere
- Eigen werk van Hans Berkers
- Column van Diny Geboers
- Berichten van het bestuur
- Heilige verbeelding en
- Vooruitblik op februari weekend
- De agenda

☺ / ☹ / :-)

Help, de energieprijzen vliegen de pan uit.
Hoi we zijn eindelijk aan het verduurzamen!
Hoi de bio-diversiteit is op orde in de tuin.
Help, de motten zitten in m'n truien.
Help Musk blijkt net zo'n idioot als alle andere machtsmannen.
Hoi, een TODO minder.
Hoi ik verrek niet meer van de kou.
Help, het is 15 graden in januari.
Warm of koud om het hart…geen idee

MK

GROEN

in de Winter

Ruim een jaar is het pelgrimsoord toegetreden tot het netwerk van Groene Kerken in Nederland.
Daarmee willen we duidelijk maken dat duurzaamheid ook voor onze gemeenschap een belangrijk thema is. Al enkele jaren hebben we een werkgroep Laudato Sì, genoemd naar de encycliek over 'de schepping als ons gemeenschappelijk huis'van paus Franciscus uit 2015. Zij organiseert o.a. publieksactiviteiten rond het thema duurzaamheid.

Deze winter is dat een lezingencyclus 'Groen in de winter', met een gevarieerd aanbod aan thema's en bekende en minder bekende inleiders. Twee bijeenkomsten zijn ondertussen geweest.

De eerste was met iemand die adviseur is bij een pensioenfonds over het thema duurzaam beleggen. Hij kwam met een boeiend verhaal waarin ook verschillende dilemma's die ook bij mensen persoonlijk spelen aan de orde kwamen. Een daarvan was de vraag of je investeringen moet terugtrekken uit vervuilende bedrijven en projecten of je juist moet inzetten voor verandering.

Pensioenfondsen kunnen als grote spelers en met oog voor rendement op lange termijn hier een belangrijke rol spelen. De tweede lezing ging over 'Groen geloven' met de schrijfster van het boek 'Groene Theologie', Trees van Montfoort (https://www.kloosterboekwinkelwittem.nl/9789492183804).

Zie voor het verdere programma op www.kloosterwittem.nl/GroeneKerk

Kleine Momentjes

Column

DINY GEBOERS

We liepen samen naar de bushalte, Marinus van den Berg en ik. Het was na een bijeenkomst in klooster Wittem waarbij werd nagedacht over de toekomst van het Gerardus Magazine, het blad van de Redemptoristen. Marinus en ik leveren daar allebei geregeld een bijdrage aan. Hij vaker dan ik. Dat gaat hem beslist ook makkelijker af. Niet voor niets heeft hij meer dan vijftig boeken en boekjes op zijn naam staan, veelal over rouw, verdriet, zorg en troost. Maar goed, we liepen dus naar die bushalte.

Al gauw kwamen we langs het veldkruis dat vlak bij het klooster staat, een taxushaag eromheen. Een jongeman was bezig met het onderhoud; hij was die haag aan het snoeien. Marinus vroeg hem of hij dat deed voor zijn werk of als vrijwilliger. 'Met de straat', zo was het antwoord, 'onderhouden we dit veldkapelletje'. Waarna hij een waarderende reactie oogstte.

In de bus vertelde Marinus over nog enkele ontmoetingen op die dag. Hoe hij 's ochtends samen met de treinconducteur - een verwoed amateurfotograaf – had gekeken naar de schoonheid van de zonsopgang. En hoe daarna in de lijnbus van Maastricht naar Wittem de buschauffeur verteld had over zijn verandering van baan. Hij had de overstap gemaakt van het rijden op een touringcar naar de lijndienst. Zo kon hij als jonge vader vaker thuis zijn bij zijn kinderen.

Zomaar wat kleine momentjes. Uit het leven van die dag gegrepen. Marinus vertelde daarover op zo'n manier dat je het gewoon zag gebeuren. Die momentjes lichtten als het ware even op. "Misschien is er nu minder devotie tot Gerardus" zo zei hij wat peinzend, "maar ik zie wel heel veel toewijding".

Toewijding

Die woorden en zijn manier van kijken raakten mij. De aandacht voor de kleine dingen die zo tot pareltjes werden en glans gaven aan de dag. Op de een of andere manier bracht het mij bij Scala. Het woord 'toewijding' zal daar niet vreemd aan geweest zijn.

Vernieuwen van toegewijd leven stond ooit hoog in ons vaandel. Die woorden stonden zelfs op ons logo: *Scala: vernieuwen van toegewijd leven*. Maar ik hoor ze niet meer zo vaak. De laatste jaren gebruiken we die woorden niet meer zo, ze zijn wat op de achtergrond geraakt. Maar is daarmee de toewijding verdwenen?

In de coronatijd is de Scala-app een belangrijk communicatiemiddel geworden. Er wordt veel gedeeld via die app. Heel diverse berichten. Gedachtewisselingen over grote aangelegenheden zoals de oorlog in Oekraïne, de wantoestanden in Ter Apel en de zorg om het milieu. Hoe moeten we ons daartoe verhouden? Hoe hiermee om te gaan?

Ook levensgebeurtenissen worden gedeeld: overlijden van een dierbare, verandering van baan of in een enkel geval het afronden van een opleiding. En we gedenken Scala-leden die ons ontvallen zijn. Onlangs, bij ziekte van een Scala-lid, regende het meelevende app-jes; mijn telefoon bleef maar 'pingen'.
Maar ook kleine dingen komen voorbij. Een geraakt zijn door de schoonheid van de natuur, vastgelegd op beeld. Of tips voor een tentoonstelling die de moeite waard is. "Kijk eens naar dit, luister eens naar dat". Zelfs generatiebestendige pantoffels haalden de app!

Of het vernieuwend is dat weet ik niet, hooguit de vorm, maar net als Marinus van den Berg zie ik heel veel toewijding!

Uit het **bestuur**

Als jullie dit lezen ligt de aftrap van het nieuwe jaar alweer achter ons. We hopen dat we als Scala dat wat ons 'heilig' is mogen blijven delen met elkaar, in goede gezondheid en in mooie ontmoetingen.

Als bestuur zijn we in september en december 2022 bij elkaar geweest om, zoals gebruikelijk de lopende zaken te volgen en waar nodig te ondersteunen. Dit betreft met name de organisatie van de weekenden en het kiezen van de goed locatie.

Wat heeft jouw voorkeur?
Een goede locatie vinden is niet eenvoudig als het gaat om: prijs- kwaliteit van eten en comfort, afstand, maar ook de mogelijkheid van een alcoholvrije locatie. Aan alles hangt een prijskaartje. In januari komt via de mail een peiling om te horen hoe we er over denken. In een volgende algemene ledenvergadering kunnen we met deze inbreng kijken wat haalbaar en wenselijk is. In beide vergaderingen hebben we als bestuur de toekomst van Scala op de agenda gezet.

Scala perspectief
We denken dat de tijd rijp is om er in alle rust naar te kijken en onze wensen en verlangens nader te onderzoeken in een reëel perspectief. Op zoek gaan naar wat Scala van ons vraagt en hoe we zelf hierop kunnen anticiperen wat betreft de kwalitatieve inhoud en organisatie of slaan we andere wegen in? Als bestuur vinden we dat we deze vraag niet voor ons uit moeten schuiven maar gezamenlijk dienen aan te pakken. We hopen hieraan, op de algemene ledenvergadering in mei, ruimschoots tijd en aandacht te besteden.

Kost en baat
In de algemene ledenvergadering tijdens het septemberweekend werd decharge verleend aan Hans Berkers als penningmeester over het boekjaar 2021 en Anton Hurkens werd met Diny Geboers benoemd in de nieuwe kascommissie voor 2022.Hans zal in januari de contributiemail doen uitgaan. De contributie hoeft, gelukkig…niet te worden verhoogd.

Bestuur: wie wil?
De bestuursverkiezingen zullen we in februari aankondigen en op de agenda plaatsen van de algemene ledenvergadering in het mei weekend. Ina van de Bunt-Koster en Hans Berkers hebben gezegd dat ze herkiesbaar zijn. Jel Engelen is statutair niet verkiesbaar. Dit betekent dat we op zoek gaan naar een nieuw bestuurslid. We nodigen jullie uit om er over na te denken hoe het bestuur te versterken. Iets voor jezelf? Inmiddels zijn de vergaderingen altijd via zoom, dit betekent dat het geen reistijd kost.

Als bestuurslid kende Jel heel wat taken. We zijn wel heel blij met het feit dat Jel heeft aangegeven dat ze daarvoor beschikbaar blijft. Dit betreft vooral de communicatie ook met de Redemptoristen, het bijhouden van de website en natuurlijk samen met Marike de zomer -en wintereditie van de nieuwsbrief maken. Onze dank is groot.
En nu, samen op weg in het nieuwe jaar waarin we elkaar via de app en onze ontmoetingen kunnen vasthouden en elkaar op de hoogte mogen houden van ons lief en leed.

Namens het bestuur
Ina

HEILIGE Verbeelding 12

Niek Wiskerke: Tot waar reikt het Licht

De schilder Willem den Ouden, trachtte jarenlang het bijzondere licht van het waallandschap bij Varik te vangen in etsen en monumentale bijna meditatieve schilderijen. Hij voerde deels succesvol, samen met anderen, langdurig actie voor het behoud van het (grote-)rivierenlandschap, tegen de in eerste instantie zeer destructieve, later bijgestelde plannen van Rijkswaterstaat om de meanderende dijken massief op te hogen en kanaal-achtig recht te trekken.

Voor mijzelf is het rivierenlandschap bijna heilig land. Als je er doorheen wandelt of fietst beginnen al snel op enige moment scheppingspsalmen te neuriën: een wijds uitgelicht landschap dat je ziel voedt met

weldadige niet-menselijkheid. En alles is, minstens even, ten diepste goed.

We bezoeken niet zo lang geleden een tentoonstelling gewijd aan het werk van den Ouden in de voormalige synagoge van Kampen aan de IJsselkade. Rondkijkend zien we toevallig dat boven een gedenkhoek is ingericht met kleine portretbordjes van de door de nazi's omgebrachte joodse inwoners van kampen.

Bij één bordje ontbreken de portretten en staan er alleen drie namen: het blijken de Duitstalige joodse overburen

van mijn inmiddels bijna honderdjarige moeder te zijn, waar mijn moeder Duits tolkend voor haar vader, nog gezellig op een theevisite was geweest, vlak voordat het noodlot toesloeg en ze vrijwel spoorloos verdwenen in gewelddadig gaten van de geschiedenis: een indringend verhaal uit onze jeugd. Beneden in de nog stille tentoonstellingsruimte van de synagoge hangt dit schilderij van Willem den Ouden aan de wand, aangeraakt door naar binnen vallend zonlicht, alsof het er een beetje thuis hoort. En zoals wel vaker fluistert de vraag: tot waar reikt het licht?

Zondagochtend 21 augustus heel vroeg verlieten wij met ons reisgezelschap Sils Maria. Dit zagen wij door de ramen van de bus. Wij waren betoverd.
'Hier is gut leben, in dieser starken hellen Luft hier, wo die Natur auf Wunderlich Weise zugleich mild, feierlich und geheimnissvoll ist - im Grunde gefallt mir's nirgendswo so gut als in Sils Maria' schreef Nietzsche in 1885 aan Resa von Schirnhofer.

Weekend Van Nietzschereis Naar Scalaweekend

Het komende Scalaweekend van 3/4 februari voert Paul van Tongeren ons mee naar Nietzsches gedachtengoed. Geen gemakkelijke, wel boeiende kost. Er is voldoende tijd om het persoonlijk in je op te nemen en het samen te verteren. Nietzsche schreef vaak met literaire kracht. Met zijn kunstzinnige schrijfstijl maken we ook kennis.
Voor deze nieuwsbrief kozen wij vast een voorproefje: uit De vrolijke wetenschap: Sterrenvriendschap.

Sterren vriendschap

We zijn vrienden geweest en van elkaar vervreemd geraakt. Maar dat is goed zo, en laten we er geen geheim van maken en het niet wegstoppen alsof we ons ervoor zouden moeten schamen. We zijn twee schepen waarvan elk zijn eigen bestemming heeft en zijn koers ernaartoe; we kunnen elkaar wel kruisen en samen feesten, zoals we ook hebben gedaan – en toen lagen die goede schepen zo rustig in één haven en in één zon, dat het was alsof ze hun bestemming al hadden bereikt en één bestemming hadden gehad.

Maar vervolgens dreef de oppermachtige kracht van onze opdracht ons weer uiteen, naar verschillende zeeën en zonnestreken, en wellicht zien we elkaar nooit meer terug – of we zien elkaar wel terug, maar herkennen elkaar niet meer: de verschillende zeeën en zonnen hebben ons veranderd! Dat we vreemden voor elkaar moeten worden, is de wet die *over* ons regeert: juist daardoor moeten we meer respect voor elkaar krijgen!

4 en 5 februari
12.00 -12.00
voor leden en flexers

Juist daardoor moet de gedachte aan onze vroegere vriendschap heiliger worden! Wie weet bestaat er een kolossale, onzichtbare boog en sterrenbaan waarin onze zo uiteenlopende wegen en bestemmingen als kleine trajecten zijn opgenomen - laten we ons tot deze gedachte verheffen! Maar ons leven is te kort en ons gezichtsvermogen te gering om meer te kunnen zijn dan vrienden in de zin van die verheven mogelijkheid. – Laten we dus in onze sterrenvriendschap geloven, zelfs als we elkaars aardse vijanden zouden moeten zijn.

Praktika

Op mijn 18-de kreeg ik interesse in fotografie met de aanschaf van mijn eerste fototoestel. Het was een Praktica spiegelreflexcamera met meerdere lenzen overgenomen van mijn broer. Ik fotografeerde vooral zwart-wit en drukte ook zelf af.

vervaging

TALENT van Hans

"Vanaf mijn 30-ste ben ik toen lid geworden van Fotogroep Best en er 25 jaar lid geweest. Er was jaarlijks een fototentoonstelling, waar je enkele foto's kon presenteren aan het grote publiek. Binnen Scala heb ik samen met Jef en Rob enkele foto uitstapjes gemaakt. Ik bezoek graag fototentoonstellingen en praat graag over foto's. Nu heb ik twee digitale toestellen en mijn meest gebruikte toestel: Mijn mobiel.

De vraag die ik aan mezelf stel, is: Wat zie ik? Wat houd ik vast? Fotograferen is vastleggen. De weg tot het knippen met zien en kijken vind ik heerlijk.

Mijn wijze van fotograferen. Ik heb sinds mijn vroege jeugd slechts de beschikking over één goed oog, het linker. Het rechteroog is "lui" en daarmee zie ik slechts 15%. Dus in die tijd h eb ik "dubbel zien" ervaren, totdat het werd weggedrukt en uitgeschakeld. Door de jaren heen is me opgevallen dat mijn fotografie zich kenmerkt door veel gesloten foto's (geen horizon of lucht), veel gericht op vlakken, ingezoomd of macro, naar binnen gekeerd, dichterbij. De foto's bevatten vaak een spiegeling, een verdubbeling, meerdere lagen, een vervaging. Daarbinnen mag en kan het licht zijn/haar rol spelen. Ik typeer deze fotografie als: het bijzondere, het verrassende in het "normale" zien en dat proberen te pakken. Wellicht een talent. Bezie de foto's. Wil je meer foto's zien. Laat het me weten.

Een lid van Scala, iemand die een talent heeft, iets maakt, creëert, ontwerpt, componeert, bedenkt, ziet, hoort

verdubbeling

HEILIGE Verbeelding 13

Eric Corsius: vingerafdrukken van de Schepper

"Het werk van Lynn Chadwick past in de naoorlogse jaren waarin de ontluisterde mens opnieuw opgebouwd moest worden. Zijn beelden zijn niet geboetseerd maar geconstrueerd, door lijnen afgebakend in de ruimte. Het zijn duistere gestalten die soms de associaties met buitenaardse wezens uit de sciencefiction oproepen. "Zijn wanhopige werk roept het verlangen op, dat we ooit weer in staat zijn de mens als schepsel te zien".

*Het ontbreken van een gelaat bij Chadwicks sculpturen versterkt een gevoel van **verontrusting**. Het gaat hierbij niet om stilerende abstractie, die de schoonheid van elementaire vormen benadrukt, zoals bij Henri Moore. Chadwicks lijkt zijn figuren bewust te ontmenselijken en 'ontdierlijken'. Vaak blijft er ook niets over dan een mond, die lijkt te huilen of te schreeuwen. Een enkele keer geeft Chadwick vleugels aan zijn gestalten, waardoor ze lijken op vleermuizen, nachtvlinders of duistere vogels. Een verlangen naar lichtheid en vrijheid bevangt hen, een paniekerige zoektocht naar een vluchtweg uit het donker. Soms krijgen Chadwicks figuren iets menselijks, als ze lijken te dansen of toenadering lijken te zoeken tot elkaar – al lijken ze ook achterdochtig om elkaar heen te draaien.*
*Chadwick stopte in 1995 met zijn werk. **Hij had alles gezegd en was uitgesproken**, zei hij: "Er zijn slechts zo en zoveel dingen te zeggen en slechts zo en zoveel manieren om ze te zeggen." Dat kan liggen aan zijn constructivistische vormtaal. Als de mens een maaksel is, is misschien inderdaad ooit alles gezegd. Alle combinaties zijn ooit een keer uitgeprobeerd. Des te meer roept Chadwicks wanhopige werk het verlangen op, dat we ooit weer in staat zijn de mens als schepsel te zien: een schepsel dat met tederheid is geboetseerd uit klei, dat door strelende handen is gevormd met vloeiende lijnen, een uniek schepsel waarvan de huid niet alleen de littekens van de geschiedenis vertoont, maar de vingerafdrukken van de Schepper."*

#samen kijken

Ziet iemand iets interessants het gebied van toneel, lezingen, Tedx Talks, webinars, kijk dan of je via de Scala-app mede-belangstellenden kan vinden, waarmee je daarna nog kan napraten via zoom.

- *Tip van Bernadet*
  *Bioscoopfilm **Acht Bergen***
  https://www.pathe.nl/film/26449/de-acht-bergen

- *Bioscoopfilm **Triangle of Sadness** Aanrader voor wereldbeschouwers*
  https://www.pathe.nl/film/26183/triangle-of-sadness

- *Tip van Niek: Dubbelraak in de Kunsthal Rotterdam*
  In the Black Fantastic
  De tentoonstelling bestaat uit verleidelijke, weelderige en kleurrijke werken van elf hedendaagse kunstenaars uit de Afrikaanse diaspora https://www.kunsthal.nl/nl/plan-je-bezoek/tentoonstellingen/intheblackfantastic/

- ***Vrouwenpalet 1900 – 1950** vrouwelijke schilders die ten onrechte verdwenen uit het kunstgeheugen. Bijvoorbeeld werk van Charlotte van Pallandt; Jacoba van Heemskerck; Charley Toorop; enz.*

- *Tip van Peter **De Fundamenten** van Ramsey Nasr. Goed voor een heel Scalaweekend.*

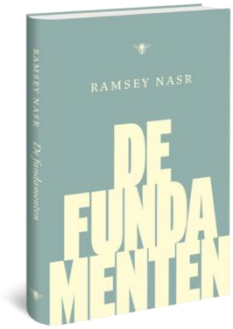

Of reis de wereld door

De onvoorspelbare toekomst van 2023

AGENDA

Weekend van 4-5 februari 2023
Thema **Nietzsche te gast**.
Een weekend over het belang van maatschappijkritische reflecties en de schaduwkanten van progressieve idealen. Met filosofische beschouwingen, poëzie en muziek. Paul van Tongeren, theoloog en filosoof (des vaderlands) neemt ons mee.
Locatie: Ermelo Denekamp

Weekend 6 en 7 mei 2023
Thema: **Eenzaamheid, alleen leven, stilte**
Locatie: Abdijhof Mariënburg, Nieuwkuijk

Weekend 22 tot en met 24 September
Thema: **Creatief buitenweekend**.
Locatie: volgt

Ochtendgloren

een zeker weten
de zon komt
dag na dag
als een herinnering
aan 'n God
en haar bekommernis
ondanks het falen
dag na dag

Jef 2011

Het **SCALABLAD** is voor leden & flexers.
IDEE, OPINIE, VERHAAL, COLUMN, FOTO, GEDICHT? STUUR OP VOOR NUMMER 6!